

Міністерство освіти і науки України

ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АВТОМОБІЛЬНО-
ДОРОЖНІЙ УНІВЕРСИТЕТ

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ
до виконання контрольної роботи з дисципліни
«Підприємництво і бізнес-культура»
для студентів заочної форми навчання

Затверджено методичною
радою університету,
протокол № ____ від _____

Харків 2015

Міністерство освіти і науки України

Харківський національний автомобільно-дорожній університет

До видавництва й у світ дозволяю
Проректор

І.П.Гладкий

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ
до виконання контрольної роботи з дисципліни
«Підприємництво і бізнес-культура»
для студентів заочної форми навчання

Всі цитати, цифровий, фактичний
матеріал і бібліографічні відомості
перевірені, написання сторінок
відповідає стандартам

Затверджено
методичною радою
університету
протокол №___ від _____

Укладачі:

Лисенко А.О.

Відповідальний за випуск:

Дмитрієв І.А.

Харків 2015

Міністерство освіти і науки України

Харківський національний автомобільно-дорожній університет

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ

до виконання контрольної роботи з дисципліни

«Підприємництво і бізнес-культура»

для студентів заочної форми навчання

напряму підготовки 6.030504 – «Економіка підприємства»

Затверджено методичною

радою університету,

протокол № ____ від _____

Харків 2015

Укладачі: доц. А.О. Лисенко

Кафедра економіки підприємства

ВСТУП

Навчальна дисципліна «Підприємництво і бізнес-культура» належить до циклу вибіркових навчальних дисциплін підготовки бакалаврів в галузі знань 0305 – «Економіка та підприємництво» за напрямом 6.030504 «Економіка підприємства».

Метою вивчення навчальної дисципліни є підготовка фахівця до вирішення комплексу професійних завдань в галузі підприємницької діяльності.

Предметом вивчення навчальної дисципліни є основні властивості та елементи підприємницької діяльності, її функції та особливості організації в умовах ринкової економіки.

Основними завданнями вивчення навчальної дисципліни є формування знань, вмінь та уявлень згідно предмету дисципліни.

По завершенні вивчення дисципліни студенти повинні:

знати: поняття та види підприємницької діяльності; майнові права суб'єктів підприємницької діяльності; організаційно-правові форми підприємницької діяльності; порядок реєстрації, призупинення та ліквідації підприємств; основи ліцензування та патентування діяльності підприємств; державне регулювання підприємницької діяльності; сутність та види ризиків; поняття культури і етики бізнесу.

вміти: аналізувати внутрішнє та зовнішнє середовище бізнесу; обґрунтовувати вибір організаційно-правової форми підприємства; здійснювати процедуру відкриття та реєстрації підприємства; розраховувати економічні результати діяльності підприємства; проводити процедури патентування та ліцензування підприємницької діяльності.

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ ТА ЗАВДАННЯ ДО ВИКОНАННЯ КОНТРОЛЬНОЇ РОБОТИ

Підготовка контрольної роботи передбачає: систематизацію, закріплення, розширення теоретичних і практичних знань із дисципліни, застосування їх при вирішенні конкретних виробничих ситуацій і оволодіння методикою організації власного бізнесу.

Контрольна робота, що виконується студентами заочної форми навчання, є складовою частиною навчального процесу і формою самостійної роботи студентів під керівництвом викладача.

Контрольна робота складається з:

- титульної сторінки;
- змісту;
- вступу;
- теоретичної частини;
- практичної частини;
- висновків;
- списку літератури.

Титульний аркуш контрольної роботи повинен мати такий зміст: назва університету; назва кафедри; назва навчальної дисципліни; прізвище, ініціали студента; курс, група, номер залікової книжки; дата подання завдання викладачеві на перевірку (день, місяць, рік).

У змісті зазначаються початкові сторінки кожного розділу і пунктів. Їх назви у змісті і тексті контрольної роботи повинні збігатися.

Вступ має розкривати актуальність теми контрольної роботи, її проблематику, мету написання роботи, об'єкт і предмет дослідження.

Теоретична частина включає викладення матеріалу згідно з завданням і варіантом, який спрямовано на більш глибоке вивчення питань і проблем підприємницької діяльності.

Практична частина включає рішення 2 завдань.

У висновку роботи формують висновки по розглянутих теоретичних запитаннях.

Список літератури. Джерела слід розміщувати в списку в алфавітному порядку прізвищ перших авторів або заголовків.

Відомості про джерела, які включені до списку, необхідно давати згідно з вимогами державного стандарту з обов'язковим наведенням праць.

Контрольну роботу слід оформляти за допомогою комп'ютера на одній стороні аркуша білого паперу формату А 4 з міжрядковим інтервалом 1,5; висота шрифту –14 пт, шрифт – Times New Roman.

Обсяг контрольної роботи повинен становити в друкованому варіанті 15-20 сторінок. Підготовка якісної контрольної роботи є обов'язковою умовою отримання студентом позитивної підсумкової оцінки з даної навчальної дисципліни.

1. ЗАВДАННЯ ДЛЯ ТЕОРЕТИЧНОЇ ЧАСТИНИ І ВИБІР ВАРІАНТА ЗАВДАННЯ

В табл. 1.1 приведені десять завдань, у кожному з яких знаходиться два теоретичних питання. Вибір завдання робиться по передостанній і останній цифрах шифру (номера залікової книжки).

Таблиця 1.1 – Вибір варіанта завдання

Остання цифра шифру	Передостання цифра шифру									
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9
	Номер завдання									
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Варіанти										
0,5	1	2	3	4	5	4	3	2	1	5
1,6	2	3	4	5	1	3	2	1	2	4
2,7	3	4	5	1	2	2	1	5	5	3
3,8	4	5	1	2	3	1	5	4	4	2
4,9	5	1	2	3	4	5	4	3	3	1

Завдання

Табл. 1.2 – Завдання 1

Варіанти	Перше питання	Друге питання
1	Розвиток підприємництва в контексті історичної еволюції.	Ризики в підприємницькій діяльності.
2	Підприємництво як особлива економічна категорія, функції та принципи підприємницької діяльності.	Регулювання міжнародної підприємницької діяльності.
3	Внутрішнє та зовнішнє середовище бізнесу.	Основні елементи інфраструктури бізнесу в умовах ринкової економіки.
4	Роль, якості та функції підприємця.	Ярмарки, торговельні палати, тендери, аукціони.
5	Фізичні та юридичні особи, їх відмінність та особливості функціонування.	Роль підприємницької діяльності в розвитку економіки.

Табл. 1.3 – Завдання 2

Варіанти	Перше питання	Друге питання
	Підприємство як організаційна структура бізнесу. Ознаки класифікації підприємств.	Фінансова система як складова інфраструктури бізнесу.
2	Класифікація підприємств залежно від форм власності.	Банківська система. Фондовий ринок. Система страхування.
3	Об'єднання підприємств: види та порядок створення.	Факторингові фірми, лізингові компанії.
4	Поняття промислово-фінансової групи, порядок організації та функціонування, її переваги та недоліки.	Консалтингові та аудиторські компанії.
5	Холдинг-компанії: порядок створення і функціонування, переваги та недоліки.	Кредитно-грошові відносини в підприємницькій діяльності.

Табл. 1.4 – Завдання 3

Варіанти	Перше питання	Друге питання
1	Поняття і види господарчих товариств, їх загальні риси.	Власні, позикові та залучені джерела фінансування підприємницької діяльності.
2	Акціонерні товариства: їх види, особливі риси, переваги та недоліки.	Кредитування підприємств різних форм власності. Види кредитів.
3	Товариство з обмеженою відповідальністю як одна з найпоширеніших форм підприємницької діяльності. Особливі риси товариства з додатковою відповідальністю.	Банківське кредитування. Принципи та умови кредитування. Вимоги до документів, необхідних для отримання кредиту.
4	Характеристика повного і командитного товариств.	Вартість залучених і запозичених коштів. Особливості забезпечення.
5	Суб'єкти малого бізнесу.	Основні переваги та недоліки організаційно-правових форм підприємницької діяльності.

Табл. 1.5 – Завдання 4

Варіанти	Перше питання	Друге питання
1	Державна підтримка розвитку малого бізнесу в Україні.	Фінансування бізнесу за рахунок власних коштів. Лізинг обладнання як альтернатива кредиту.
2	Організаційні форми підприємництва за кордоном.	Венчурне фінансування: сутність, особливості та можливість отримання.
3	Поняття та сутність франчайзинга, його переваги та недоліки.	Загальна та спрощена система оподаткування, обліку та звітності підприємницької діяльності. Особливості оподаткування для юридичних осіб різних форм власності та фізичних осіб.
4	Поняття офшорного центру, офшорного підприємства.	Єдиний податок для юридичних і фізичних осіб.
5	Поняття «підприємницька ідея», її зміст. Джерела формування нових ідей.	Порядок та форми ведення обліку на підприємствах. Види податків. Штрафні санкції.

Табл.1.6 – Завдання 5

Варіанти	Перше питання	Друге питання
1	Сфера і технологія підприємницьких рішень. Економічні методи прийняття рішень.	Сутність договірних відносин. Види договорів.
2	Створення власного підприємства як спосіб входження в бізнес. Придбання існуючого бізнесу.	Суб'єкти та об'єкти договірних відносин. Права та обов'язки сторін.
3	Види підприємств в Україні.	Види договорів. Умови оплати. Штрафні санкції. Форс-мажорні обставини.
4	Особливості створення підприємств різних форм власності. Вимоги до статутного фонду.	Договір оренди. Договір купівлі-продажу. Контракт.
5	Порядок реєстрації підприємств в Україні. Установчі та реєстраційні документи.	Види ризиків. Види та особливості економічних, політичних, комерційних, інвестиційних і виробничих ризиків.

Табл. 1.7 – Завдання 6

Варіанти	Перше питання	Друге питання
1	Резервування найменування підприємства. Вимоги до складу засновників у різних організаційних формах підприємств.	Способи зменшення ризиків для бізнесу. Роль і види страхування.
2	Вартість реєстрації юридичних і фізичних осіб.	Процедура державної реєстрації та її проблеми..
3	Особливості реєстрації акціонерних товариств, товариств з обмеженою відповідальністю, командитних товариств.	Франчайзинг як форма підприємницької діяльності.
4	Проблеми формування правових передумов розвитку підприємництва в Україні.	Характеристика основних видів юридичної відповідальності.
5	Ліквідація підприємств та призупинення діяльності.	Особливості кримінальної відповідальності. Відповідальність за фіктивне підприємництво.

Табл. 1.8 – Завдання 7

Варіанти	Перше питання	Друге питання
1	Порядок ліквідації підприємств: за вимогами засновників, за рішенням суду. Вартість ліквідації підприємств.	Соціально-етична відповідальність перед суспільством, споживачем, персоналом, партнерами, інвесторами.
2	Банкрутство та санація. Відносини з контролюючими та наглядовими органами під час ліквідації.	Складові соціально-етичної відповідальності. Принципи етичної поведінки в сфері підприємництва.
3	Поняття ліцензії та ліцензування. Види діяльності, що підлягають ліцензуванню.	Соціально-етична відповідальність у сфері підприємництва.
4	Законодавче регулювання ліцензування.	Особливості відповідальності за порушення податкового законодавства.
5	Порядок отримання ліцензії. Вартість ліцензій за видами економічної діяльності.	Податковий контроль у системі юридичної відповідальності.

Табл. 1.9 – Завдання 8

Варіанти	Перше питання	Друге питання
1	Поняття патентування. Особливості та порядок придбання патенту.	Основні правила ділового спілкування.
2	Короткотерміновий патент. Вартість патентів за видами діяльності.	Поняття, структура та зміст бізнес-культури.
3	Необхідність державного регулювання бізнесу. Механізм регулювання бізнесу.	Підходи до виміру впливу бізнес-культури на організаційну ефективність.
4	Методи державного регулювання бізнесу.	Відповідність бізнес-культури діючій стратегії.
5	Державне регулювання зовнішньоекономічної діяльності бізнесу. Державна підтримка розвитку бізнесу в Україні.	Управління організаційною культурою.

Табл. 1.10 – Завдання 9

Варіанти	Перше питання	Друге питання
1	Створення матеріальних благ і прибутку – основа функціонування виробництва. Роль ресурсів та капіталу в підприємницькій діяльності.	Вплив факторів зовнішнього та внутрішнього середовища на формування бізнес-культури.
2	Організація планування підприємницької діяльності. Стратегічне, тактичне, оперативно-календарне планування.	Підходи до формування бізнес-культури.
3	Бізнес-план як інструмент виробничої діяльності. Зміст та функції бізнес-плану.	Методи підтримки організаційної культури.
4	Етапи складання бізнес-плану. Види, структура та типовий алгоритм розробки бізнес-плану.	Зміна організаційної культури. Модель організаційної культури за В. Сате.
5	Управління підприємницькою діяльністю.	Принципи ефективної діяльності підприємця.

Табл. 1.11 – Завдання 10

Варіанти	Перше питання	Друге питання
1	Поняття, функції та види управління. Соціальне управління.	Роль активності в досягненні успіху.
2	Основи торгівельної діяльності. Види торгівельних точок.	Сучасні напрямки дослідження психології успіху.
3	Магазини, гіпермаркети, супермаркети.	Моделювання стратегії успіху.
4	Вимоги до підприємств, які займаються торговельною діяльністю. Патентування торгівлі.	Самопрограмування особистості на успіх. Якості, необхідні для досягнення успіху.
5	Маркетинг як основа комерційної діяльності підприємства. Сутність і зміст маркетингової діяльності підприємства.	Практичні рекомендації щодо формування якостей, необхідних для досягнення успіху в підприємстві.

2. ЗАВДАННЯ ДЛЯ ПРАКТИЧНОЇ ЧАСТИНИ

Завдання 1.

Провести аналіз середовища на основі загальноприйнятої класифікації чинників.

Аналіз чинників мікро- та макросередовища необхідно зробити за допомогою приведеної в табл. 2.1 і 2.2 бальної оцінки впливу кожного чинника на підприємство та розрахунку індексу стійкості до дії чинників зовнішнього середовища.

Індекс показує стійкість до дії чинників макросередовища, його оптимальне значення дорівнює 1.

Індекс стійкості розраховується за формулою (I_c):

$$I_c = \frac{W_i \cdot B_i}{N}, \quad (2.1)$$

де, W_i - питома вага i -го чинника;

B_i - бальна оцінка впливу кожного i -го чинника;

N - максимальна кількість балів з урахуванням питомої ваги.

Для аналізу пропонується взяти підприємство ТОВ «ЛІАНА», яке займається виробництвом побутової техніки. У ролі конкурентів

були взяті 2 підприємства які працюють у цій же галузі.

Розрахунок завдання 1, необхідно провести згідно скоригованого індивідуального варіанта, де i - остання цифра залікової книжки; j – передостання цифра.

Вихідні дані для аналізу макросередовища представлено в табл. 2.1

Таблиця 2.1 – Аналіз макросередовища

Чинники макросередовища	Питома вага	Оцінка в балах		
		Підприємство	Конкурент 1	Конкурент 2
1.Стан економіки та ринку	0,15	$6 + 0,5(i + j)$	$6 + 0,5(i + j)$	$6 + 0,5(i + j)$
2.Діяльність уряду	0,15	$4 + 0,5(i + j)$	$4 + 0,5(i + j)$	$4 + 0,5(i + j)$
3.Структурні тенденції	0,05	$5 + 0,5(i + j)$	$5 + 0,5(i + j)$	$5 + 0,5(i + j)$
4.Науково-технічні тенденції	0,2	$6 + 0,5(i + j)$	$5 + 0,5(i + j)$	$3 + 0,5(i + j)$
5.Природно-екологічна складова	0,05	$7 + 0,5(i + j)$	$6 + 0,5(i + j)$	$5 + 0,5(i + j)$
6.Тенденції ресурсного забезпечення	0,2	$8 + 0,5(i + j)$	$7 + 0,5(i + j)$	$5 + 0,5(i + j)$
7.Демографічні тенденція	0,05	$6 + 0,5(i + j)$	$6 + 0,5(i + j)$	$6 + 0,5(i + j)$
8.Соціально-культурна складова	0,05	$5 + 0,5(i + j)$	$5 + 0,5(i + j)$	$5 + 0,5(i + j)$
9.Несподіванки стратегічного характеру	0,05	$8 + 0,5(i + j)$	$7 + 0,5(i + j)$	$6 + 0,5(i + j)$
10.Міжнародне оточення	0,05	$8 + 0,5(i + j)$	$6 + 0,5(i + j)$	$5 + 0,5(i + j)$

Вихідні дані для аналізу мікросередовища представлено в табл. 2.2

Таблиця 2.2 – Аналіз мікросередовища

Чинники мікросередовища	Питома вага	Оцінка в балах		
		Підприємство	Конкурент 1	Конкурент 2
1. Споживачі	0,3	$8+0,5(i+j)$	$6+0,5(i+j)$	$5+0,5(i+j)$
2. Конкуренти	0,45	$9+0,5(i+j)$	$6+0,5(i+j)$	$5+0,5(i+j)$
3. Постачальники	0,3	$7+0,5(i+j)$	$6+0,5(i+j)$	$5+0,5(i+j)$
4. Законодавчо-нормативна база	0,15	$4+0,5(i+j)$	$4+0,5(i+j)$	$4+0,5(i+j)$

Після проведення розрахунків необхідно проаналізувати і порівняти між собою отримані індекси стійкості та визначити позиції підприємства ТОВ «ЛАНА» на ринку у порівнянні з конкурентами.

Завдання 2

На основі класифікації факторів середовища залежно від їхньої ролі у створенні підприємницького клімату, необхідно визначити існуючі загрози і можливості підприємства ТОВ «ЛАНА», а також спрогнозувати подальшу реакцію підприємства.

Таблиця 2.3 – Загрози та можливості зовнішнього середовища

Фактори середовища	Характер впливу «+» можливості «-» загрози	Можлива реакція підприємства
1. Виникнення нової технології виробництва	«+» можливість освоїти виробництво нової продукції; «-» моральне застарівання діючих технологій	Пошук джерел інвестування для впровадження нової технології; створення спільного підприємства
2. Зростання цін		
3. Наявність конкуренції на ринку		
4. Зростання товарного виробництва		

Продовження таблиці 2.3

5. Високі податкові ставки		
6. Інфляція		
7. Низький рівень платоспроможності населення		
8. Пільговий податковий режим		
9. Високий ступінь підприємницького ризику		
10. Свобода вибору покупця і продавця		

ЛІТЕРАТУРА

1. Закон України «Про ліцензування видів господарської діяльності [Електронний ресурс]. – Режим доступу : // <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/1775-14>
2. Закон України «Про підприємництво» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: // <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/887-12>
3. Колот В.М. Підприємництво : організація, ефективність, бізнес-культура : навч. посіб. – Вид.3-є, без змін / В.М. Колот, І.М. Репіна, О.В. Щербина. – К. : КНЕУ, 2010. – 444 с.
4. Гой Ірина Володимирівна. Підприємництво : навч. посіб. / Ірина Гой, Тетяна Смелянська; М-во освіти і науки, молоді та спорту України, Хмельницький нац. ун-т. – К. : Центр учбової літератури, 2013. – 367 с.
5. Захарчин Г.М. Основи підприємництва : культура, технологія, відповідальність : навчальний посібник з грифом МОН / Г.М. Захарчин, О.В. Юринець. – К. : Знання, 2011. – 254 с.
6. Мальська Марта Пилипівна. Управління діяльністю підприємств корпоративного типу (АТ і ТзОВ) : підручник / Марта Мальська, Назарій Мандюк, Юрій Занько; Львівський нац. ун-т ім. Івана Франка. – К. : Центр учбової літератури, 2013. – 288 с.
7. Круглова, Н.Ю. Основы бизнеса (предпринимательства) : Учебник / Н.Ю. Круглова. – М. : КноРус, 2013. – 440 с.
8. Арустамов, Э.А. Основы бизнеса : Учебник / Э.А. Арустамов. – М. : Дашков и К, 2013. – 232 с.
9. Рубин, Ю.Б. Основы бизнеса : Учебник / Ю.Б. Рубин. – М. : МФПУ Синергия, 2012. – 320 с.
10. Г. М. Шевченко. Підприємництво і бізнес-культура : конспект лекцій / Г. М. Шевченко. – Суми : Сумський державний університет, 2011. – 68 с.
11. Лігоненко Л.О. Підприємництво і бізнес-культура : підручник / Л.О. Лігоненко, Г.Л. Піратовський, І.В. Молоштан та ін.; за заг. ред. Л.О.Лігоненко – К. : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2011. – 508 с.